lyov, Week 1: An Introduction

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Content

1. Basic structure of the book

Chapters 1-2
 Dialogue between Gd and Satan

Chapter 3 lyov suffers, and comes to curse his own birth

Chapters 4-14 First round of debates: Eliphaz, Iyov, Bildad, Iyov, Tzofar, Iyov
 Chapters 15-21 Second round of debates: Eliphaz, Iyov, Bildad, Iyov, Tzofar, Iyov

Chapters 22-26 Third round of debates: Eliphaz, Iyov, Bildad, Iyov

Chapters 27-31 lyov re-states his case
Chapters 32-37 Elihu's arguments
Chapters 38-41 Gd addresses lyov

• Chapter 42 Iyov responds, and Epilogue

2. Talmud, Berachot 31b-32a

ואמר רבי אלעזר: חנה הטיחה דברים כלפי מעלה, שנאמר: ותתפלל על ד' - מלמד, שהטיחה דברים כלפי מעלה. ואמר רבי אלעזר אליהו הטיח דברים כלפי מעלה שנאמר +מלכים א' י"ח+ ואתה הסבת את לבם אחרנית. אמר רבי שמואל בר רבי יצחק מנין שחזר הקב"ה והודה לו לאליהו דכתיב +מיכה ד'+ ואשר הרעתי... ואמר רבי אלעזר משה הטיח דברים כלפי מעלה שנאמר ויתפלל משה אל ד' אל תקרי אל ד' אלא על ד'... דבי רבי ינאי אמרי מהכא ודי זהב מאי ודי זהב אמרי דבי רבי ינאי כך אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די הוא גרם שעשו את העגל

And Rabbi Elazar said: Chanah launched words heavenward, as Shemuel I 1:10 says, "And she prayed upon Gd" – this teaches that she launched words heavenward.

And Rabbi Elazar said: Eliyahu launched words heavenward, as Melachim I 18:37 says, "You turned their hearts back." Rabbi Shemuel bar R' Yitzchak said: How do we know that Gd acknowledged this to Eliyahu? Michah 4:6 says, "[I will gather in] those whom I made ra."...

And Rabbi Elazar said: Moshe launched words heavenward, as Bamidbar 11:2 says, "And Moshe prayed to Gd" – read it not as "to Gd" but as "upon Gd." Rabbi Yannai's yeshiva taught it from Devarim 1:1, "וֹדֹי זהֹב" – Moshe said before Gd, "Master of the universe! The silver and gold You flowed upon the Jews until they said זי [enough] is what caused them to create the calf!"

3. Talmud Yerushalmi, Berachot 7:3

...דניאל אמר [דניאל ט ד] "הא--ל הגדול והנורא" ולא אמר "הגבור" - בניו מסורין בקולרין, היכן היא גבורתו?... ובשר ודם יש בו כח ליתן קצבה לדברים הללו?! אמר ר' יצחק בן אלעזר יודעין הן הנביאים שאלוקן אמיתי ואינן מחניפין לו:

...Daniel said "The powerful, the great, the awesome," but he did not say, "the mighty." His children are in chains, where is His might?... But is flesh and blood empowered to make such decisions?! Rabbi Yitzchak ben Elazar said: His prophets know that their Gd is a Gd of truth, and so they do not flatter Him.

4. Amos Chacham, Daat Mikra to Iyov pg.9

סיפור המעשה אינו נפסק עם תחילת תלונת איוב, אלא נמשך והולך בכל הספר. כל מענה ומענה הוא חוליה נוספת בסיפור המעשה... סיפור המעשה והשיחות (מענות) משלימים זה את זה וצריכים זה לזה. לא נבין את דברי השיחות אם לא נקרא תחילה את סיפור המעשה שבראש הספר. והמעשה עצמו לא יהא שלם ואף לא מובן, אם נדלג על המענות ונעבור מן הסיפור שבפתיחה אל הסיפור שבסיום. ואף בתוך הסיפור הבא בפתיחה ובסיום כלולות שיחות, שהן עיקר להבנת מהלך הרעיונות שבספר...

The narrative does not stop with the start of lyov's complaint; rather, it continues throughout the book. Each presentation is another layer in the narrative... The narrative and the conversations (presentations) complete each other and need each other. We would not understand the conversations unless we would first read the narrative at the start of the book. And the story itself would be neither complete nor comprehensible if we would skip the presentations and pass from the story at the start to the story at the end. And even the story at the start and the story at the end include conversations, which are essential to understanding the flow of ideas in the book...

Who is Iyov?

5. Talmud, Sanhedrin 106a

שלשה היו באותה עצה, אלו הן: בלעם איוב ויתרו. בלעם שיעץ נהרג, איוב ששתק נידון ביסורין, ויתרו שברח זכו בני בניו...

Three were in the plot [to throw baby boys into the river in Egypt]: Bilam, Iyov and Yitro. Bilam counseled it and was killed. Iyov was silent and was punished with suffering. Yitro fled, and his children merited...

6. Talmud, Bava Batra 15a-b

"משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב." מסייעא ליה לר' לוי בר לחמא, דא"ר לוי בר לחמא: איוב בימי משה היה, כתיב הכא: "מי יתן אפוא ויכתבון מלי," וכתיב התם: "ובמה יודע אפוא." ואימא בימי יצחק, דכתיב מי אפוא הוא הצד ציד! ואימא בימי יעקב, דכתיב "אם כן אפוא זאת עשו!" ואימא בימי יוסף, דכתיב "איפה הם רועים!" לא ס"ד, דכתיב "מי יתן בספר ויוחקו," ומשה הוא דאיקרי מחוקק, דכתיב "וירא ראשית לו כי שם חלקת מחוקק ספון."

ירבא אמר איוב בימי מרגלים היה, כתיב הכא "איש היה בארץ עוץ איוב שמו," וכתיב התם, "היש בה עץ." מי דמי? הכא עוץ, התם עץ! הכי קאמר להו משה לישראל: ישנו לאותו אדם, ששנותיו ארוכות כעץ ומגין על דורו כעץ.

יתיב ההוא מרבנן קמיה דר' שמואל בר נחמני, ויתיב וקאמר איוב לא היה ולא נברא אלא משל היה. א"ל, עליך אמר קרא, "איש היה "בארץ עוץ איוב שמו."

- אלא מעתה, "ולרש אין כל כי אם כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה וגו'," מי הוה? אלא משל בעלמא, הכא נמי משל בעלמא.
 - ?א"כ, שמו ושם עירו למה?

רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרוייהו, איוב מעולי גולה היה, ובית מדרשו בטבריא היה.

- מיתיבי, "ימי שנותיו של איוב משעה שנכנסו ישראל למצרים ועד שיצאו!" אימא כמשעה שנכנסו ישראל למצרים ועד שעה שיצאו.
- מיתיבי, "שבעה נביאים נתנבאו לאומות העולם, ואלו הן: בלעם ואביו, ואיוב, אליפז התימני, ובלדד השוחי, וצופר הנעמתי, ואליהוא בן ברכאל הבוזי!" וליטעמיך, אליהוא בן ברכאל לאו מישראל הוה? והא כתי' ממשפחת רם! אלא אינבוי אינבי לאומות העולם, ה"נ איוב אינבוי אינבי לאומות העולם. אטו כולהו נביאי מי לא אינבוי לאומות העולם? התם עיקר נביאותייהו לישראל, הכא עיקר נביאותייהו לאומות העולם.
- מיתיבי, "חסיד היה באומות העולם ואיוב שמו, ולא בא לעולם אלא כדי לקבל שכרו, הביא הקב"ה עליו יסורין התחיל מחרף ומגדף, כפל לו הקב"ה שכרו בעוה"ז כדי לטרדו מן העולם הבא!"

:תנאי היא; דתניא

- "רבי אלעזר אומר: איוב בימי שפוט השופטים היה, שנאמר 'הן אתם כולכם חזיתם ולמה זה הבל תהבלו,' איזה דור שכולו הבל? הוי אומר זה דורו של שפוט השופטים.
- רבי יהושע בן קרחה אומר: איוב בימי אחשורוש היה, שנאמר, 'ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ,' איזהו דור שנתבקשו בו נשים יפות? הוי אומר זה דורו של אחשורוש." ואימא בימי דוד, דכתיב "ויבקשו נערה יפה!" התם "בכל גבול ישראל", הכא "בכל
 - "רבי נתן אומר: איוב בימי מלכות שבא היה, שנאמר, 'ותפל שבא ותקחם.'
 - '. שלשה שלשה שלשה 'כשדים שמו שלשה ראשים.' וחכ"א איוב בימי כשדים היה, שנאמר:
- ויש אומרים איוב בימי יעקב היה ודינה בת יעקב נשא, כתיב הכא 'כדבר אחת הנבלות תדברי,' וכתיב התם: 'כי נבלה עשה בישראל.'" וכולהו תנאי סבירא להו דאיוב מישראל הוה, לבר מיש אומרים, דאי ס"ד מאומות העולם הוה, בתר דשכיב משה מי שריא שכינה על עובדי כוכבים? והא אמר מר: בקש משה שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו, שנאמר: 'ונפלינו אני ועמך'!

"Moshe wrote his book, the passage of Bilam and Iyov." This supports Rabbi Levi bar Lachma's statement: Iyov was in Moshe's time. Iyov 19:23 uses the word אפו and in Shemot 32:16 Moshe used the word אפוא. But then he could have been in Yitzchak's time (Bereishit 27:33) or Yaakov's time (Bereishit 43:11) or Yosef's time (Bereishit 37:16)! Don't think that; Iyov 19:23 also uses the term יוחקו, and Moshe was called מחוקק, as in Devarim 33:21.

Rava said lyov was in the Spies' time; lyov 1:1 says, "There was a man in the land of עוץ, and his name was lyov," and Bamidbar 13:20 says, "Is there an עדי". " But are they similar? One is עוץ, the other is צעץ! True; Moshe was saying to the Jews, "There is a man whose years are as long as a tree's span, and who protects his generation like a tree." A sage before Rabbi Shemuel bar Nachmani said: Iyov did not exist and was not created; he was a parable.

- Rabbi Shemuel bar Nachmeni said: To you it says, "There was a man in the land of Utz, and his name was lyov!"
- But then Shemuel II 12:3, "The pauper had naught but one small lamb he had bought, and he nurtured her, etc." was there such a person? He was a parable, and so too here!
- But then why tell his name and city?

Rabbi Yochanan and Rabbi Elazar said: Iyov was among those who ascended from the [Babylonian] Diaspora, and his study hall was in Tiberias.

- But we have learned, "Iyov's years were from the time Israel entered Egypt until they left!" It means "like from the time they left Egypt until they left."
- But we have learned, "Seven prophets prophesied for the nations of the world: Bilam, his father, Iyov, Elifaz of Teman, Bildad of Shuchah, Tzofar of Naamah and Elihu ben Berachel haBuzi!" Well even according to you, wasn't Elihu Jewish? It says he was "from the Romm family"! Elihu [was Jewish, and he] prophesied for the

nations, and the same is true for Iyov. But didn't all prophets prophesy for the nations of the world? Yes, but their main prophecy was for Israel; here, their main prophecy was for the nations.

• But we have learned, "There was a pious non-Jew, his name was lyov, and he entered the world only to be rewarded. Gd made him suffer and he began to blaspheme. Gd doubled his reward in this world, to chase him from the next!"

This question [whether lyov was Jewish] is the subject of a debate of the mishnaic sages, as we have learned:

- "Rabbi Elazar said: Iyov was in the time of the Judges, as in Iyov 27:12, 'You have all seen; why do you speak hevel?' What generation was entirely hevel? This was the generation of the Judges.
- Rabbi Yehoshua ben Karcha said: Iyov was in the time of Achashverosh, as in Iyov 42:15, "No women as beautiful as Iyov's daughters was found in the entire land." In what generation did they seek beautiful women? The generation of Achashverosh." But perhaps this was Dovid's time, as in Melachim I 1:3, "And they sought a beautiful girl?" That was "in the entire boundary of Israel," here it was "in the entire land."
- "Rabbi Natan said: Iyov was in the time of the nation of Sheba, as in Iyov 1:15, 'And people of Sheba fell upon them and took them.'
- And the Sages said: Iyov was in the time of the Chaldeans, as in Iyov 1:17, 'Chaldeans came in three branches.'
- And some say Iyov was in Yaakov's time, and he married Dinah, daughter of Yaakov. Iyov 2:10 says, 'You speak like of the *nevalot*,' and Bereishit 34:7 said, 'A *nevalah* was done in Israel.'"

All of those sages believed that Iyov was Jewish, other than the "some say" author, for if Iyov was not Jewish, was the Shechinah manifest upon idolaters after Moshe's death? Have we not learned, "Moshe requested that the Shechinah not be manifest upon idolaters, as in Shemot 33:16, 'And I and Your nation shall be set apart'!"

7. Rambam, Guide of the Perplexed 3:22

ענין איוב הנפלא הוא מכת מה שאנחנו בו, ר"ל שהוא משל לבאר דיעות בני אדם בהשגחה, וכבר ידעת באורם ומאמר קצתם "איוב לא היה ולא נברא אלא משל היה," ואשר חשבו שהיה ונברא ושהוא ענין שאירע, לא ידעו לו לא זמן ולא מקום... וזה ממה שיחזק מאמר מי שאמר לא היה ולא נברא...

The incredible matter of lyov is of the type we have been discussing, a parable to explain human views regarding Divine supervision. You already know their explanation, and how some have said, "lyov did not exist and was not created; he was a parable," and how those who thought he existed and was created and his story is about a real event knew neither his time nor his location... This strengthens the view that he did exist and was not created...

- 8. Yechezkel 14:12-23
- 9. "Mashal" Devarim 28:37; Shemuel I 24:13; Melachim I 5:12
- 10. Rabbi Eliezer Berkovits, What is Jewish Philosophy? Pp. 126-127

Modern science began when the human intellect finally realized that it could not ignore what Galileo called "irreducible and stubborn facts", and that, on the contrary, its task was to seek to understand and to interpret them... The Jew who does not acknowledge the "irreducible and stubborn facts" of Judaism remains a Jew, of course, and he may even be a thinking Jew; but he is not a Jewish thinker.

11. Midrash, Pesikta Rabti 26

אמר ירמיהו כשהייתי עולה לירושלים נטלתי עיני וראיתי אשה אחת יושבת בראש ההר... אמר לה ירמיה דומה מכתך למכתו של איוב, מאיוב נטלו בניו ובנותיו, וממך נטלו בנייך ובנותייך, מאיוב נטלתי כספו וזהבו, וממך נטלתי כספך וזהבך, לאיוב השלכתי לתוך האשפה, וליך עשיתי אשפה של זבל, וכשם שחזרתי ונחמתי את איוב כך אני עתיד לחזור ולנחמך, לאיוב כפלתי בניו ובנותיו וליך אני עתיד לעשות כן, לאיוב נערתי מן אשפה ועליך הוא אומר התנערי מעפר קומי שבי ירושלים (ישעיה נ"ב ב')...

Yirmiyahu said: When I ascended to Jerusalem I lifted my eyes and saw a woman seated atop the mountain... Yirmiyah said to her: Your blows resemble the blows of Iyov. Iyov's sons and daughters were taken from him, and your sons and daughters were taken from you. I took Iyov's silver and gold, and I took your silver and gold. I cast Iyov into the heap, and I made you a heap of manure. And just as I returned and comforted Iyov, so I will return and comfort you. I doubled Iyov's sons and daughters, and I will double your sons and daughters. I doubled Iyov's silver and gold, and I will do so for you. I moved Iyov from the heap, and regarding you (in Yeshayah 52:2) it says, "Shake yourself from the dust, arise, return to Jerusalem"...